

Roll No.

Total Pages : 6

7947/NNH**A-2/2111**

**ENVIRONMENTAL AND ROAD SAFETY
AWARENESS QUALIFYING**

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 60

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 9 marks each and the entire Section C consisting of 12 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

1. Define Environmental studies. Discuss its scope and importance. 9
2. Define Energy resources. Give its classification. Discuss use of alternate Energy resources. 9

7947/NNH/1059/W

[P. T. O.

3. Write a detailed note on Soil Pollution. 9
4. Explain the following : 9
 - (a) Nuclear hazards and Human Health Risks.
 - (b) Causes of Environmental Pollution.

SECTION—B

5. Explain the following : 9
 - (a) Environmental Protection Act for Water.
 - (b) Role of Individual in prevention of Pollution.
6. Discuss the following : 9
 - (a) Sanitation and Health.
 - (b) CNG vehicles in Delhi.
7. Describe impact of Stables burning on Health and Environment. Give alternate use of stubble. 9
8. Discuss the following : 9
 - (a) Traffic offences and Penalties.
 - (b) Role of First aid in Road safety.

7947/NNH/1059/W

2

SECTION—C

9. Write short notes on the following : 12×2=24

- (i) Population growth.
- (ii) Forest conservation.
- (iii) Global warming.
- (iv) Climate change.
- (v) Silent valley.
- (vi) Chipko movement.
- (vii) Human health.
- (viii) Droughts.
- (ix) Renewable resources.
- (x) Biodiversity.
- (xi) Land resources.
- (xii) Deforestation.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 12 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਸਕੋਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 9
2. ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰੋ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 9
3. ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 9
4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ:
 - (a) ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਤਰਾ।
 - (b) ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਨ। 9

ਭਾਗ—B

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ: 9
(a) ਪਾਣੀ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ।
(b) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ: 9
(a) ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ।
(b) ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ CNG ਵਾਹਨ।
7. ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦਾ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ। ਪਰਾਲੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 9
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ: 9
(a) ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜ਼ੁਰਮ ਅਤੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ।
(b) ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ।

- (ii) ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ।
(iii) ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ।
(iv) ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ।
(v) ਚੁੱਪ ਘਾਟੀ।
(vi) ਚਿਪਕੋ ਅੰਦੋਲਨ।
(vii) ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ।
(viii) ਸੁੱਕਾ।
(ix) ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਸਰੋਤ।
(x) ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ।
(xi) ਜਮੀਨੀ ਸਰੋਤ।
(xii) ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ।

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ : 12×2=24
(i) ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।